

Əbədi saxlanılacaq yeri...

Kompakt diskdə saxladığımız hər hansı yazılı, görüntülü və ya səsli materialın «yoxa çıxması», hamımızın olmasa da, çoxumuzun başına gəlib. Faktiki olaraq hazırda lazım olan sənədləri kompüterin öz yaddaşında, sərt diskdə saxlamaq daha etibarlıdır, nəinki CD və DVD-lərdə. Halbuki «əmanətə xəyanət» edən optik disklər 10-15 il əvvəl informasiyanın ən uzunömürlü və etibarlı saxlayıcıları hesab edilirdi...

«Hitachi» şirkəti texnoloqlarının hazırladıkları yeni sistem bu çatışmazlığın aradan qaldırılması, zəruri məlumatların daha uzun müddətə saxlanması üçün yeni imkanlar açır. Uzun müddət dedikdə isə 100 milyonlarla illə əhatə edən ucsuz-bucaqsız dövr nəzərdə tutulur.

Yeni təqdim olunan sistemdə informasiyanın daşıyıcısı rolunda təmiz və şəffaf kristal kvarsın kiçik bir fragmenti çıxış edir, bu fragmentdə məlumatlar üçölçülü xırda nöqtələr massivi şəklində qorunur. İxtira müəllifləri 2 sm² sahəsi və 2 mm qalınlığı olan kvars prototip təqdim etmişlər, bu prototipə lazer vasitəsilə nöqtələr dörd layda yerləşdirilib. Prototipin tutumu hər kvadratdüyüm üzrə 40 Mb təşkil edir ki, bu da normal CD-nin tutumu qədərdir. Lakin nöqtələrin dörd lay olması sayəsində həcm məhdudlaşmır, hər lay tutumun daha da artmasına şərait yaradır.

Laboratoriyada aparılmış sınaqlar nəticəsində təsdiq olunmuşdur ki, kvars prototipin üstünlüyü yalnız onun uzunömürlülüüyü ilə bitib qalmır, bu sistem 1000OC hərərətə və kimyəvi cəhətdən əlverişsiz şəraitə dözə bilər.